

10/7102

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
TBMM
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 30
Konu :

2023/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi, su ürünleri üretimi ve su ürünleri ihracatının artırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

E. Akçay

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

M. Bulbul

Muhammed Levent BÜLBÜL
Sakarya Milletvekili
MHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemiz, üç tarafı denizlerle çevrili, birçok göl ve gölete sahip coğrafi özelliğiyle su ürünleri açısından büyük bir potansiyele sahip durumdadır. Ekolojik olarak sahip olduğu uygun koşullar nedeniyle birçok türe sahip olan denizlerimiz ve iç sularımız, avcılık ve yetiştiricilik açısından zengin kaynaklar barındırmaktadır. Karadeniz’de 247, Marmara Denizi’nde 200, Ege Denizi’nde 300 ve Akdeniz’de 500 balık türünün bulunduğu tahmin edilmektedir ve ekonomik olarak değerlendirilen türlerin sayısı ise yaklaşık 100 civarındadır.

Ülkemizde yıllara göre değişmekle beraber, avcılık ve yetiştiricilik yoluyla su kaynaklarımızdan, yıllık 600-800 bin ton civarında su ürünleri üretimi gerçekleştirilmektedir. 2021 yılı su ürünleri üretimi, yaklaşık 800 bin ton olarak gerçekleşmiş, bunun 328 bin tonu avcılıktan, 472 bin tonu ise yetiştiricilikten elde edilmiştir.

Ülkemizde su ürünleri avcılık üretimi yıllar itibarı ile dalgalı bir yapı sergilerken, yetiştiricilikte ise sürekli bir artış eğilimi görülmektedir.

Su ürünleri yetiştiricilik üretimi 2002 yılında 61 bin ton iken, 2021 yılında yüzde 673 artarak 472 bin tona, aynı zamanda yetiştiriciliğin toplam su ürünleri üretimi içindeki payı 2002 yılında yüzde 9 iken, 2021 yılında yüzde 58,7’ye yükselmiştir.

2002’de 61 bin ton olan su ürünleri üretimi, 2022’de yaklaşık 514 bin tona ulaşmıştır.

2002’de 27 bin ton olan su ürünleri ihracatı, 2022’de 251 bin tona ulaşmıştır ve Türkiye sularında yetiştirilen balıklar, başta Avrupa Birliği olmak üzere, aralarında Japonya, ABD, Rusya ve Güney Kore’nin de yer aldığı 100’den fazla ülkeye ihraç edilmektedir.

Ekonomik değer olarak ise 2022 itibarıyla ihracat değeri yaklaşık 1,7 milyar dolara çıkmıştır.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de avcılık yoluyla üretimde sınır noktasına ulaşılmıştır.

Bu durumun başlıca sebepleri olarak; endüstriyel atıklar, tarım ilaçları ve diğer insan faaliyetlerinin deniz suyu kirliliğine neden olması, yasa dışı avlanma ve yanlış av yöntemleri, özellikle kıyı alanlarında yapılan turistik tesisler, limanlar ve diğer yapılar nedeniyle doğal yaşam alanlarının kaybedilmesi neticesinde balık popülasyonlarının azalması görülmektedir.

Bununla birlikte; su ürünleri avcılığının yetiştiriciliğe göre azalış göstermesinde; iklim değişikliği ve aşırı av nedeniyle balık stoklarındaki azalış ve artan girdi maliyetleri (mazot, işçilik, lojistik vb.) başlıca sebepler olarak gösterilmektedir.

Bu hususta ülkemizde su ürünlerinin avcılık yoluyla istihsal edilmesi için su ürünleri stoklarının korunması, artan girdi maliyetlerinin azaltılması, yasa dışı ve bilinçsiz avlanmanın önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

Su ürünleri avcılığında önemli bir yere sahip olan balıkçı teknelerinin uygun teknolojiyle donatılarak yüksek verime uygun hale gelmesi ve avlanma alanlarının çeşitlendirilmesi de ayrıca önemlidir.

Ülkemizde su ürünleri yetiştiriciliğindeki üretim artışının sürdürülebilir hale gelmesi için ise yeni üretim alanlarının belirlenmesi, tesislerin fiziki kapasitelerinin artırılması, yetiştiricilikte yem maliyetlerinin düşürülmesi önem arz etmektedir.

Ülkemizde su ürünleri üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla; doğal kaynakların etkin ve verimli kullanımı, yetiştiricilik ve açık deniz balıkçılığın geliştirilmesi gerekmektedir.

Su ürünleri ıslah ve yetiştiriciliği, kaynakların doğru kullanımı, üretimin arttırılması, su ürünleri arz-talep dengesinin sağlanması, doğal su ürünleri stoklarının korunarak desteklenmesi, yeni istihdam imkanlarının oluşturulması ve su ürünleri ihracatının geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, ülkemizde su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi, su ürünleri üretimi ve su ürünleri ihracatının artırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.